

Geografia en Xarxa / Cartografia i Fotointerpretació / curs 2010-2011

Aquestes són unes **orientacions** generals i **recomanacions** pràctiques sobre els materials d'aquesta assignatura de Cartografia i Fotointerpretació la qual, en endavant, i per abreviar, anomenaré: **CiF**. Que no us agafi desprevinguts!

El mètode que he seguit per a ordenar els continguts de **CiF** ha estat similar a la de la resta d'assignatures: blocs, temes, sessions, exercicis, etc. La presentació, en canvi, la trobareu peculiar i, possiblement, inesperada. En certa manera, fins i tot desconcertant. Les orientacions i les recomanacions que segueixen pretenen endolcir i ajudar a superar, en el possible, la sorpresa que us pot suposar el primer contacte amb els materials.

L'índex d'aquestes orientacions inicials és el següent:

1. **Sobre la presentació.**
2. **El programa general.**
3. **Els blocs.**
4. **Els temes.**
5. **Les sessions**
6. **Avaluació**
7. **Per començar.**

1. SOBRE LA PRESENTACIÓ

En un mitjà interactiu i dinàmic com Internet, el procediment òptim de presentació és basa en el format d'arxius HTML. És el que he fet servir per a dissenyar totes les pàgines dels materials. Cap problema: podeu obrir, visualitzar i tancar milions de pàgines HTML sense saber-ne ni un borrall, com ja feu habitualment navegant per Internet.

Per altra banda, i per tal de facilitar la impressió dels textos, també disposeu d'una versió en PDF de tots els apunts *sense les propostes ni dels exercici ni dels qüestionaris*. Així mateix, habitueu-vos a llegir i entendre els continguts del temari en el monitor de l'ordinador amb la finalitat que no us passin per alt les pàgines que s'hi enllacen.

2. EL PROGRAMA

El programa general de l'assignatura és el següent:

BLOC A. Els mapes : **introducció**

Tema 1. La documentació geogràfica.

BLOC B. Els mapes : les **propietats** de les implantacions.

Tema 2. Les dimensions.

Tema 3. La localització absoluta.

Tema 4. La localització relativa.

BLOC C. Els mapes : la simbolització dels **atributs**.

Tema 5. L'aplicació de les variables visuals.

Tema 6. L'expressió cartogràfica.

Tema 7. Un repàs històric de la producció de mapes a Occident.

BLOC D. Les imatges : el marc general de la **teledetecció**.

Tema 8. Les bases físiques de la teledetecció.

Tema 9. El sistema sensor.

Tema 10. Alguns programes d'observació de la Terra d'abast mundial.

Tema 11. Els programes d'observació fotogràfics.

BLOC E. La **interpretació** d'imatges.

Tema 12. Les pautes de fotointerpretació: exercici d'aplicació.

Tema 13. Repàs per un índex ideal d'explotació d'imatges digitals.

Tema 14. Conclusions del curs.

3. ELS BLOCS

Generalitats

Els cinc blocs del curs només són grans agrupacions de temes. Fins i tot, encara es podrien agrupar en dos superblocs: mapes i imatges! En el programa general he remarcat, en **negreta**, les paraules que em semblen claus per a la identificació dels blocs. Resulten molt més expressives que 'bloc A', 'bloc E', etc. Les paraules clau d'identificació dels blocs apareixen immediatament després de la capçalera de cada pàgina formant una línia d'enllaços que permeten canviar de bloc. Per exemple:

÷ **MAPES INTRODUCCIÓ** | **PROPIETATS** | **ATRIBUTS** ÷ **IMATGES TELEDETECCIÓ** | **INTERPRETACIÓ** ÷ **PROGRAMA OBJECTIUS**

La paraula clau del **bloc actual** apareix sempre a l'esquerra de tot. En l'exemple, doncs, estariem veient un tema del bloc A, el d'Introducció. Totes les paraules en color **verd**, i **en totes les pàgines de l'assignatura**, fan d'enllaç (*link!*) cap a una altra pàgina de **CiF**. Llevat d'algunes excepcions, la resta del text sempre és en color **vermell-marró**. És un color molt més amable que el negre.

Si voleu canviar de bloc, pels motius que siguin, inclosa una molt sana curiositat, cliqueu sobre la paraula d'identificació del bloc desitjat en la línia d'enllaços. La presentació del contingut general dels blocs és molt sumària. Es fa en la pàgina inicial de les que componen cada bloc. Així, si canvieu del bloc de **MAPES INTRODUCCIÓ** al de **MAPES PROPIETATS** us apareixerà la plana inicial del tema 2 amb el qual s'enceta el bloc. Us adonareu, possiblement més endavant, no cal pas córrer, que el text de presentació del tema, amb referències al bloc, es repeteix, si fa o no fa, en les planes inicials dels altres dos temes del bloc: el 3 i el 4.

El bloc de **PROGRAMA OBJECTIUS**

En la línia d'enllaços dels blocs he afegit l'enllaç amb les pàgines de presentació de l'assignatura: **PROGRAMA OBJECTIUS**. Ve a ser com **un bloc especial**. No cal dir que cal repassar-lo atentament abans de començar a estudiar el primer tema i sessió. Els apartats i subapartats d'aquest bloc especial es disposen de manera similar a com es fa a cada tema. Els trobareu sempre en una columna a la banda esquerra de cada pàgina.

OBJECTIUS
...generals.
...específics.

TEMARI.

DESENVOLUPAMENT
...del temari .
...de l'estudi
...de la bibliografia .

AVALUACIÓ

PROFESSORAT

L'apartat en el qual us trobeu sempre apareixerà en color **vermell-marró**. La resta d'epígrafs seran en **verd** atès que són enllaços.

4. ELS TEMES

Apartats i subapartats

Els temes són les unitats didàctiques per antonomàsia. Cada tema es subdivideix en apartats i, quan convé, en subapartats. Apartats i subapartats van precedits d'una numeració jeràrquica que us ajudarà a situar-los en el conjunt.

L'articulat complet del tema en el qual us trobeu es detalla sempre a la banda esquerra de totes les pàgines i l'apartat i/o subapartat en el qual us trobeu sempre apareixerà en color **vermell-marró**. La resta seran enllaços en **verd**. Vegeu l'exemple del tema segon el qual obre el foc en el bloc de

PROPIETATS

2. Les dimensions.

- 2.1. L'escala: definicions i utilitat.
- 2.2. L'expressió de l'escala
 - 2.2.1. L'expressió numèrica.
 - 2.2.2. L'expressió gràfica.
 - 2.2.3. L'expressió verbal.
- 2.3. Els canvis d'escala.
- 2.4. Una classificació d'escapes per magnitud.

3. La localització absoluta.

4. La localització relativa.

Junt amb el detall de la subdivisió del tema actual, a la columna esquerra de la pàgina també trobareu els enllaços amb la resta dels temes del bloc. De tota manera, en la meua introducció al programa podeu obtenir el detall d'apartats i de subapartats de tots els temes. Consulteu en **PROGRAMA OBJECTIUS**, l'apartat dedicat al **Temari**.

El contingut de la pàgina inicial de cada tema és un pèl especial. A banda d'una breu referència sobre del que tracta el tema, en aquesta pàgina es detalla el nombre de **sessions** (vegeu apartat 5) que cal esmerçar pel seu aprenentatge. Per tant, s'hi fa una proposta docent. La resta de pàgines presenten continguts específics de desenvolupament del tema.

Enllaços

Trobareu una pàgina per a cada apartat i subapartat, **com a mínim**. Això vol dir que n'hi ha amb més d'una pàgina pel mateix apartat o subapartat. Per accedir a aquestes pàgines 'extres' estigueu atents als enllaços que es disposaran dintre del text o al marge de les pàgines. Experimenteu sempre amb els enllaços que us proposi. Però compte: *usar els enllaços vol dir que cal reflexionar d'on sortim i a on anem, sobre els salts que fem*. Si utilitzem els enllaços com per fer *zapping*, poca cosa aprofitarem. Penso, en canvi, que l'ús conscient dels enllaços entre pàgines (que a vegades són ben diferents) és un bon motiu per a reflexionar sobre els continguts de l'assignatura. Fet d'aquesta manera, vull dir conscientment, també és un bon mètode d'estudi. I si us perdeu... recordeu que una de les eines bàsiques del vostre navegador (Explorer, Mozilla, etc.) és el botó d'anar *enrere /atrás / back* !

Per reblar aquest assumpte dels enllaços cal tenir present que he procurat enllaçar les paraules que es refereixen a conceptes presentats en sessions anteriors amb les pàgines on es presentaven *in extenso*. Aquests enllaços sempre són cap endarrera, llevat error o omissió. Per exemple, si en el tema 4 es fa referència a un problema de canvi d'escala, he enllaçat, o així he procurat fer-ho, l'expressió 'canvi d'escala' amb l'apartat 2.3. En canvi, si en el mateix tema 4 m'he vist obligat a fer una referència a la 'generalització cartogràfica', no l'enllaçaré amb l'apartat 6.2.4 que es veurà més endavant. Aquest sistema em sembla que és una alternativa prou vàlida al glossari de termes clau. I per a l'ús d'aquests enllaços us recordo els advertiments d'abans sobre *el zapping*.

5. LES SESSIONS

Hi ha temes molt llargs i altres de molt curts. És evident que no cal esmerçar el mateix temps d'estudi a uns i altres. Per altra banda, també és convenient fer 'salts' cap endavant en el temari i retornar després enrere per a revisar els temes arraconats. En aquest context, doncs, les **sessions** venen a ser *la dosificació del temari*.

He distribuït tot el temari en seixanta (60) sessions. Podeu repassar el contingut de cada sessió en **PROGRAMA OBJECTIUS**, concretament a l'apartat dedicat al **desenvolupament del temari**. Les sessions van numerades seqüencialment de la 1 a la 60.

Quan accediu a les pàgines de continguts dels apartats i subpartats del temari notareu que en l'índex de l'esquerra s'hi remarquen els apartats i els subapartats que formen part de la mateixa sessió amb un quadre il·luminat. Posem per cas, quan inicieu efectivament el primer tema (clicant l'apartat 1.1. Tipologia bàsica, per exemple), s'hi remarcarà l'abast de la primera sessió del curs de la manera següent:

1. [La documentació geogràfica.](#)

Sessió 1
1.1. Tipologia bàsica.
1.2. Els mapes.
1.2.1. La selecció.
1.2.2. L'abstracció.
1.2.3. La simbolització.
Qüestionari ÷ Exercici.
1.3. Les corbes de nivell.
1.3.1. Les definicions.
1.3.2. Les denominacions.
1.3.3. La interpolació.
1.4. El mapa topogràfic.

És una ajuda informativa per saber on som tothora. A més a més, en el mateix quadre podreu enllaçar amb la pàgina de **qüestionari** i amb la proposta d'**exercici** de la sessió. Fixeu-vos bé que els qüestionaris i exercicis són del conjunt de temes de cada sessió i no pas de cada tema singular. Donar resposta a les qüestions plantejades i efectuar la proposta d'exercici és tan o més important que la lectura dels continguts de la sessió. Disposeu dels solucionaris de tots els qüestionaris, així com els de tots els exercicis dels quals no us demano que em lliureu els resultats per a fer el seguiment de l'assignatura. Intenteu de resoldre'ls abans d'obrir el solucionari. La diferència entre qüestionaris i exercicis així com la importància d'efectuar-los, la teniu més explicada en **PROGRAMA OBJECTIUS**, en l'apartat de **desenvolupament de l'estudi**.

Com ja he indicat ratlles amunt, un pèl de passada, els continguts de les sessions no segueixen l'ordre del temari de manera estricta. Així, posem per cas, no es pot donar per segur que l'apartat 1.3 (Les corbes de nivells) del tema 1 reproduït més amunt sigui el que enceti la sessió 2. És per això que en el peu de totes les planes, llevat de les de presentació del tema, disposeu de l'enllaç amb la sessió posterior i anterior. Si efectueu la crida en una plana de materials d'apunts, l'enllaç us portarà a la primera plana de la sessió anterior o posterior. En canvi, si efectueu la crida des de les planes de qüestionari o d'exercici, l'enllaç us traslladarà al qüestionari o l'exercici anterior o posterior. Sembla prou lògic, no?

A més a més dels dos enllaços per anar sessió avant i sessió enrere també podeu accedir a una plana d'índex de **totes les sessions** del curs i a la versió en **PDF** del tema sense l'exercici ni qüestions.

6. AVALUACIÓ

Els coneixements adquirits a les sessions del curs i per l'aprofundiment en l'estudi personal seran qualificats, *per una banda*, mitjançant **una de les dues** modalitats següents:

- l'**avaluació contínua** en base a la resolució dels exercicis proposats durant el curs. Cal remarcar que aquesta opció implica el seguiment regular del curs, sense interrupcions ni acumulacions en el lliurament dels exercicis.
- la realització d'un **examen** a celebrar en el dia i hora que disposi el professor. L'examen consistirà en diverses qüestions i un exercici de l'estil dels que s'hauran proposat durant el curs. En cap cas es demanaran definicions o desenvolupaments teòrics.

Per altra banda, el professor proposa el desenvolupament d'un **treball de curs** consistent en la realització d'un mapa d'usos del sòl com una aplicació concreta de diversos aspectes (no pas tots!) d'entre els tractats a les sessions de fotointerpretació. Abans, però, haureu d'haver definit l'àmbit de treball i d'haver obtingut la documentació necessària. Els detalls de la proposta del treball són disponibles en aquestes pàgines però no serà iniciat efectivament fins al mes de gener de 2011.

La **qualificació final** del curs es basarà en

1 el resultat de l'**avaluació contínua** o de l'**examen**, a raó de **dues terceres parts** de la qualificació final. El resultat de l'avaluació contínua serà facilitat abans de la realització de l'examen de juny. Així, qui ho desitgi podrà renunciar a la nota obtinguda i presentar-se a l'examen per a millorar-la, ...o rebaixar-la!

2 la valoració del **treball de curs**, a raó d'**una tercera part** de la qualificació final.

Féu números. Tanmateix, per superar l'assignatura caldrà superar les dues components. Noteu que **la realització del treball és obligatòria tant en la modalitat d'avaluació contínua com en la d'examen**. Per tant, en el supòsit que una d'aquelles qualificacions sigui suspesa, aquesta no podrà compensar-se amb una bona qualificació de l'altra. La qualificació de la part aprovada es conservarà per a la convocatòria extraordinària de setembre.

Pau Alegre, juliol de 2010.